

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์พระพุทธศาสนาในปัจจุบันมีหลายสิ่งหลายอย่างที่กำลังเกิดขึ้น และแทบจะแยกไม่ออกเลยว่า นั่นคือหลักของพระพุทธศาสนาหรือไม่ ลองทบทวนกันดูว่าสิ่งที่ปรากฏในปัจจุบันจะได้ชื่อว่าเป็นหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาหรือไม่ ในสังคมปัจจุบันจะนิยมเรื่องของสารสนเทศเพื่อการบริหารในวง การพระพุทธศาสนาก็พยายามที่จะพัฒนาหรือว่าจะใช้ศาสนาให้เป็นประโยชน์ในยุคเทคโนโลยีแก่งัดสังคม ซึ่งเป็นเรื่องแน่นอนที่ศาสนาจะต้องเปลี่ยนแปลงตามยุคตามสมัยออกมาในรูปแบบต่าง ๆ คือถ้าสังคมเปลี่ยนพระพุทธศาสนาก็เปลี่ยน และความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เห็นอยู่ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าไปมาก แต่การเปลี่ยนแปลงนั้นมันไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปแบบพัฒนาเสมอไปย่อมมีสิ่งแปลกปลอมแทรกแซงเข้ามาในสังคมมากขึ้น และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่อพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะทุกวันนี้สังคมและเศรษฐกิจ ก็กระทบต่อพระพุทธศาสนา เมื่อเศรษฐกิจตกต่ำคนเดือดร้อนค่านิยมที่เกิดขึ้นในพระพุทธศาสนาก็เปลี่ยนไป^๑

พระพุทธศาสนา ได้ดำรงอยู่ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกมายาวนานถึง ๒๖๐๐ ปี จนถึงยุคของสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งเทคโนโลยีดังกล่าวได้เชื่อมโยงให้โลกมีความเป็นหนึ่งเดียวกัน มวลมนุษยชาติสามารถเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว ในมิติของพระพุทธศาสนานั้น สารสนเทศและการสื่อสารได้ส่งผลกระทบต่อทั้งด้านบวก และด้านลบต่อพระพุทธศาสนาในขอบเขตเวลาที่เรารู้จักว่า ยุคโลกาภิวัตน์นั้น ให้ศาสนาเป็นฝ่ายหนึ่งและยุคโลกาภิวัตน์เป็นอีกฝ่ายหนึ่ง โดยที่ทั้งสองฝ่ายมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และกระทำต่อกัน คือ มองได้ทั้งในแง่ที่ว่าศาสนาได้รับผลกระทบอย่างไรจากยุคโลกาภิวัตน์ และศาสนาจะส่งผลต่อยุคโลกาภิวัตน์อย่างไร ตลอดจนศาสนาจะช่วยมนุษย์ในยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างไร ความสำคัญของเทคโนโลยีนั้น ถ้าพูดอย่างชาวบ้านก็มักว่าเป็นเครื่องมือหรือเป็นเครื่องทุ่นแรง ทุ่นเวลา แต่ความจริงมิใช่แค่นั้นมีความหมายมากกว่านั้นอีก พูดอย่างภาษาชาวบ้านก็ว่า เทคโนโลยีเป็นฤทธิ์เดชหรือเป็นปาฏิหาริย์ทางวัตถุ อำนาจสำคัญของเทคโนโลยีอยู่ที่ไหน ก็อยู่ว่าเทคโนโลยีเป็นเครื่องขยายวิสัยแห่งอินทรีย์ของมนุษย์ขยายอย่างไร คือเทคโนโลยีทำให้มนุษย์สามารถทำสิ่งที่อินทรีย์ธรรมดาของมนุษย์ทำไม่ได้^๒

^๑ ประเวศ วสีกุล, **ธรรมชาติของสรรพสิ่ง : การเข้าถึงความจริงทั้งหมด**, (กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์, ๒๕๔๗), หน้า ๔๘.

^๒ พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), **ไอที ภายใต้วรรณธรรมแห่งปัญญา**, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา, ๒๕๕๐), หน้า ๑๑๐.

ในยุคของสารสนเทศหากถือตามปฏิสัมพันธ์คือ หมายความว่ามาขยายความได้ จับประเด็นสำคัญได้ สื่อสารถ่ายทอดเป็น และใช้ความรู้ได้ถูกเรื่องทันการณ์ ข้อมูล และข่าวสารที่มีในโลกไซเบอร์ บางครั้งมีเพียงน้อยนิด และกระจัดกระจายเราต้องนำมาอธิบายขยายความให้ได้ โดยบางครั้งมีข้อมูลมหาศาลก็ต้องย่อความจับประเด็น ให้ได้จากนั้นนำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ จนกลายเป็นองค์ความรู้ใหม่ และนำเสนอออกไปให้สังคมได้รับรู้ได้ หลักปฏิสัมพันธ์นั้นพระสารีบุตรได้อธิบายไว้ความว่า ดูกรอาวสุทั้งหลาย เราอุปสมบทแล้วได้ตั้งเดือนก็ได้กระทำให้แจ้งอรรถปฏิสัมพันธ์โดยเป็นส่วน โดยจำแนก เราย่อมบอก แสดง บัญญัติ แต่งตั้ง เปิดเผย จำแนก กระทำให้ง่ายซึ่งอรรถปฏิสัมพันธ์ ธรรม ปฏิสัมพันธ์ นิรุตติปฏิสัมพันธ์ ปฏิภาณ ปฏิสัมพันธ์ โดยอเนกปริยาย โดยเป็นส่วน โดยจำแนก เราย่อมบอก แสดง บัญญัติ แต่งตั้ง เปิดเผย จำแนก กระทำให้ง่ายซึ่งปฏิภาณปฏิสัมพันธ์นั้นโดยอเนกปริยาย ก็ผู้ใดแลพึงมีความสงสัยหรือเคลือบแคลง ผู้นั้นพึงถามเรา เราพึงพยากรณ์^๑ หากพระสารีบุตรยังอยู่ ท่านคงให้คำตอบได้ แต่เมื่อท่านไม่อยู่เราก็สามารถศึกษาจากพระไตรปิฎกและนำมาอธิบายเชื่อมโยงกับสิ่งที่ได้พบเห็นได้ นั่นจะเป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้พระไตรปิฎกเป็นคัมภีร์ที่ “ไม่ตาย” ไปตามกาลเวลา ปัจจุบันมีจำนวนพระบวชมากขึ้น แต่มีพระที่บวชไม่สึกอยู่ในพระพุทธศาสนาน้อยลง คนส่วนมากนิยมบวชระยะสั้นเพราะเงื่อนไขของการทำงาน ระบบการศึกษาของคณะสงฆ์มีคนเรียนน้อยลงในอนาคตจะมีเปรียญธรรม ๙ ประโยคน้อยลง หากคณะสงฆ์ไม่ปรับเปลี่ยนเพราะในปัจจุบันมหาวิทยาลัต่าง ๆ เปิดโอกาสให้พระเข้าศึกษาได้ และเรียนแล้วมีโอกาสจบมากกว่าเรียนบาลี พระสงฆ์ในสมัยพุทธกาลต้องเดินทางไปหาศาสนิกแล้วแสดงธรรม ข้อที่น่าสังเกตในประการหนึ่งคือ พระพุทธเจ้าทรงพักอยู่จำพรรษาเพียงสามเดือนที่เหลืออีกเก้าเดือนได้เที่ยวจาริกไปในสถานที่ต่าง ๆ เพื่อแสดงธรรม แต่ปัจจุบันพระสงฆ์พักอยู่ประจำในวัดแห่งเดียวติดต่อกันตลอดปี มิได้เดินทางจาริกไปหาศาสนิก แต่รอให้ศาสนิกเข้ามาหา จึงสวนทางกับบทบาทที่พระพุทธเจ้าที่ทรงประทานไว้ ในองค์กรสงฆ์จึงควรจะต้องมีพระสงฆ์ที่ศึกษา และพัฒนาในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้มากขึ้น จะได้นำไปเผยแผ่ให้กับคนรุ่นใหม่ได้เพราะพูดภาษาเดียวกัน หากไม่เดินทางไปด้วยกายก็สามารถอาศัยความเจริญทางเทคโนโลยี เผยแผ่ธรรมผ่านอินเทอร์เน็ตหรือช่องทางอื่น ๆ

การไหลบ่าของวัฒนธรรมต่างชาติโดยอาศัยความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอันทันสมัย ทำให้ค่านิยมของสังคมไทยเปลี่ยนไปด้วย โดยอดีตคนนับถือคุณค่าทางจริยธรรมไว้สูง แต่ปัจจุบันคุณค่าทางจริยธรรมถูกมองว่าเป็นที่สองรองจากวัตถุ หากศาสนาไม่สอดแทรกคุณค่าทางจริยธรรมให้กับคนในยุคนี้โดยใช้เครื่องมือคือ เทคโนโลยีที่สื่อกับคนร่วมสมัยได้ง่ายกว่า คุณค่าทางจริยธรรมของคนก็จะลดลงเรื่อย ๆ ใน โลกยุคนี้สารสนเทศและระบบอินเทอร์เน็ต จะเป็นปัจจัยสำคัญของการศึกษาในอนาคต มนุษย์ในโลกปัจจุบันจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องการพึ่งพาเทคโนโลยีในการดำเนินชีวิต ใน

^๑อง.จตุกก.(ไทย) ๒๑/๑๗๒/๑๕๔.

การทำงาน และสนองความต้องการเพื่อให้ได้มาซึ่งความสุข แม้คำสอนทางศาสนาบางอย่างก็พยายามตีความ และอธิบายด้วยเทคโนโลยี มีนักคิดบางท่านพยายามอธิบายหลักคำสอนในพระพุทธศาสนาเพื่อให้เชื่อมโยงกับโลก แห่งวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการตีความให้เข้ายุคสมัยว่า ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีปัจจุบันสามารถสร้างสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ สำหรับผู้คนในโลกได้แล้ว เช่น อานาภาพของสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ได้แก่อาวุธสายฟ้าซึ่งเป็นอาวุธประจำ ตัว มีอานาภาพทำลายล้างสูงและมีรัศมีทำการไกล อาจเทียบได้กับปืนไฟ เครื่องบินรบ ขีปนาวุธ และอาวุธนิวเคลียร์ สวรรค์อันสวยงามทั้งหลาย ดูได้จากสตรีที่แต่งกายด้วยพัสดราภรณ์อันหรูหรา ซึ่งพบได้ในงานสังสรรค์และสามารถเห็นตัวอย่างได้จากแฟชั่นโชว์เป็นต้น^๔

สารสนเทศจึงเป็นการนำเรื่องราวต่าง ๆ ที่เป็นข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น หรือความรู้สึก ให้ไปถึงจุดมุ่งหมายปลายทางที่ต้องการ จนทำให้เกิดการกำหนดรู้ความหมายของเรื่องราวนั้นร่วมกันได้ โดยอาศัยเครื่องนำไปโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง ภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นภาษาที่มนุษย์ใช้สื่อความหมาย ถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร สาร ความคิด อารมณ์ ความรู้สึกระหว่างกัน ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่ยอมรับ และเข้าใจซึ่งกันและกัน ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ วัจนะภาษา และอวัจนะ คือภาษาการสื่อสาร มีความสำคัญต่อมนุษย์ทั้งในชีวิตประจำวัน ด้านสังคม ด้านธุรกิจอุตสาหกรรม ด้านการ เมือง การปกครอง และด้านการเมืองระหว่างประเทศ ซึ่งการสื่อสารมีองค์ประกอบ ๗ องค์ประกอบคือ ผู้ส่งสาร สาร ช่องทางการสื่อสาร ผู้รับสาร ผลและปฏิกิริยาตอบสนอง^๕ ดังนั้นการนำเอาการใช้สารสนเทศมาใช้ในระบอบบริหารที่เป็นธรรมาธิปไตย ผู้บริหารสูงสุดต้องมีทั้งอัตตหิตสมบัติคือยึดธรรมประจำใจ และมีปรหิตปฏิบัติ คือ มุ่งบำเพ็ญประโยชน์สุขส่วนรวมเมื่อผู้นำประพฤติธรรมสังคมส่วนรวมก็อยู่เป็นสุข ดังที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า “เมื่อฝูงโคข้ามปากแม่น้ำ ถ้าโคผู้นำฝูงไปตรง โคเหล่านั้นย่อมไปตรงทั้ง หมดในเมื่อโคผู้นำฝูงไปตรง ในหมู่มนุษย์ก็เหมือนกัน ผู้ใดได้รับสมมติให้เป็นผู้นำ ถ้าผู้นั้นประพฤติธรรม ประชาชนนอกนี้ย่อมประพฤติธรรมเหมือนกัน ประชาชนทั้งประเทศย่อมอยู่เป็นสุข ถ้าพระราชาทรงดำรงอยู่ในธรรม”^๖

พระสงฆ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารก็ควรเลือกใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสม โดยไม่ขัดกับพระธรรมวินัย เมื่อเทคโนโลยีมารวมเข้ากับสารสนเทศ เทคโนโลยีสำหรับการประมวลผลสารสนเทศ ซึ่งครอบคลุมถึงการรับ-ส่ง แปลง จัดเก็บ ประมวลผล และค้นคืนสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นการรับ การประมวลผล และการแจกจ่าย สารสนเทศในรูปแบบเสียง ภาพ เนื้อหาที่เป็นข้อความ และ

^๔อนุช อาภาภิรม, **เทคโนโลยีกับสวรรค์**, (กรุงเทพมหานคร : มติชน, ๒๕๔๗), หน้า ๑๐๔.

^๕ชัยวัฒน์ อิตพัฒน, **หลักพุทธศาสนา**, (กรุงเทพมหานคร : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๒๓), หน้า ๑๖๕ – ๑๖๖.

^๖อง.จตุกก.(ไทย) ๒๑/๗๐/๔๘.

ตัวเลขที่ประกอบด้วยคอมพิวเตอร์ และโปรแกรมประยุกต์ที่สามารถรับข้อมูลต่าง ๆ มาบันทึกไว้ แล้วนำข้อมูลนั้นมาจัดทำเป็นสารสนเทศให้แก่ผู้ใช้^๗ ดังนั้นคณะสงฆ์จังหวัดนครปฐม จึงได้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ส่งผลให้ข้อมูล และข่าวสารแพร่กระจายไปในเวลาอันรวดเร็ว ครอบคลุมไปทั่วโลก ทำให้โลกแคบลงเหมือนเป็นชุมชนเดียวกันที่สุด คณะสงฆ์จังหวัดนครปฐม ได้ตระหนักถึงความสำคัญ ของการใช้สื่อจากวิทยากร และเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อการบริหารงานในพระพุทธศาสนา จึงได้มีการใช้สารสนเทศ เพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ การบริการวิชาการพระพุทธศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดี งานของชาวพุทธ และแถลงกิจการของคณะสงฆ์ไทยด้วยสื่อสารสนเทศ และยังเป็นการสร้างเครือข่ายของการเผยแผ่พุทธศาสนาให้ขยายออกไปได้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการช่วยให้การบริหารงานคณะสงฆ์ และยังสามารถใช้สารสนเทศคอมพิวเตอร์ เพื่อประสานความร่วมมือในการทำงาน เพื่อการบริหารงานพระพุทธศาสนา ระหว่างพระสงฆ์ และฆราวาสในระดับนานาชาติ

จากความสำคัญข้างต้น การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม จึงนับได้ว่าเป็นนวัตกรรมในการจัดการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ที่นำเอาหลักสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในการบริหาร โดยอาศัยเครื่องมือหรืออุปกรณ์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา พฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงความเป็นมาทางการจัดการ ในปัจจุบันของการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ในจังหวัดนครปฐม ว่ามีการจัดการบริหารแต่ละด้านนั้นๆ อยู่ในระดับใด มีปัญหาในการจัดการบริหารด้านใดบ้าง เพื่อนำผลวิจัยดังกล่าวไปเป็นแนวทางในการพัฒนา ส่งเสริมและปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของพระสังฆาธิการเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม

๑.๒.๒. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของพระสังฆาธิการเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๒.๓. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม

^๗ ยืน ภูวรวรรณ, พจนานุกรมคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต, (กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดดูเคชั่น, ๒๕๔๖), หน้า ๒๐๗.

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑. ระดับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของพระสังฆาธิการเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม เป็นอย่างไร

๑.๓.๒. เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของพระสังฆาธิการเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

๑.๓.๓. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม มีอะไรบ้าง

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาตาม “On User Studies and Information Needs (1981)”^๔ รวม ๔ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ด้านวัตถุประสงค์ของการใช้ ๒) ด้านภาษาของการสื่อสารของสารสนเทศ ๓) ด้านประเภทของสารสนเทศ ๔) ด้านเครื่องมือที่ใช้ค้นหาสารสนเทศ

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

๑. ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย อายุ พรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษาทางเปรียญธรรม และตำแหน่งทางคณะสงฆ์

๒. ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม รวม ๔ ด้าน ประกอบด้วย

- ๑) ด้านวัตถุประสงค์ของการใช้
- ๒) ด้านภาษาของการสื่อสารของสารสนเทศ
- ๓) ด้านประเภทของสารสนเทศ
- ๔) ด้านเครื่องมือที่ใช้ค้นหาสารสนเทศ

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากร

การวิจัยครั้งนี้ประชากร ได้แก่ พระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐม จำนวน ๓๗๐ รูป จากจำนวนวัดทั้งสิ้น ๑๔๙ วัด

นอกจากนั้น ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์พระสงฆ์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม จำนวน ๗ รูป/คน

^๔Wilson, T.D., "On User Studies and Information Needs", Journal of Documentation, Vol 37 No.1, (City University London : London), 1981, pp. 3-15.

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดพื้นที่สำหรับการวิจัย คือ เขตปกครองคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย เขตปกครองคณะสงฆ์ ๗ อำเภอ ได้แก่ ๑) อำเภอเมืองนครปฐม ๒) อำเภอสามพราน ๓) อำเภอนครชัยศรี ๔) อำเภอบางเลน ๕) อำเภอกำแพงแสน ๖) อำเภอพุทธมณฑล ๗) อำเภอดอนตูม

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ขอบเขตระยะเวลาในการวิจัย เริ่มตั้งแต่เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ถึง เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ รวมระยะเวลาวิจัย ๖ เดือน

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๑ พระสังฆาธิการที่มีอายุแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ พระสังฆาธิการที่มีพรรษาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๓ พระสังฆาธิการที่มีวุฒิการศึกษาสามัญแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๔ พระสังฆาธิการที่มีวุฒิการศึกษาทางเปรียญธรรมแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๕ พระสังฆาธิการที่มีตำแหน่งทางคณะสงฆ์แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ พฤติกรรม หมายถึง การกระทำซึ่งเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิด ความต้องการของจิตใจที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้า ซึ่งอาจสังเกตได้โดยตรงและทางอ้อม ที่มีต่อการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม เท่านั้น

๑.๖.๒ พฤติกรรมการใช้ หมายถึง การกระทำ หรือ การแสดงออก การใช้ความสามารถ และทักษะของบุคคลในกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจ ความรู้ หรือความสามารถที่มีอยู่ต่อการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม ได้แก่ การใช้ส่งอีเมล การใช้ส่งไลน์ การส่งหนังสือ การใช้สื่อประกาศหรือประชาสัมพันธ์ การใช้คอมพิวเตอร์ การใช้โทรศัพท์ การใช้สื่ออินเทอร์เน็ต

๑.๖.๓ สารสนเทศ หมายถึง การดำเนินการในการจัดทำข้อมูลและระบบข้อมูลต่าง ๆ การเข้าถึงข้อมูล ที่ได้ผ่านการเปลี่ยนแปลง มีการประมวลหรือวิเคราะห์ผลสรุปด้วยวิธีการต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปแบบที่มีความ สัมพันธ์กัน มีความหมาย มีคุณค่าเพิ่มขึ้นและมีวัตถุประสงค์ในการใช้งานข้อมูล ประเมินข้อมูลที่ค้นมาได้ และใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพทุกรูปแบบ ให้องค์กรมีความสมบูรณ์และเป็นระบบที่มีขั้นตอน

๑.๖.๔ การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่ ๒ คน ขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลาย ๆ อย่าง ที่บุคคลร่วมกันกำหนดโดยใช้กระบวนการอย่างมีระบบและใช้ทรัพยากรตลอดจนถึงเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อการดำเนินกิจกรรมองค์กรโดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการบริหารงาน เพื่อให้บรรลุถึงผลสำเร็จของงานเป็นสำคัญ

๑.๖.๕ พระสังฆาธิการ หมายถึง พระภิกษุผู้มีตำแหน่งทางการปกครองคณะสงฆ์สังกัดคณะสงฆ์มหานิกายจังหวัดนครปฐม ตั้งแต่ระดับ เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล เจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส และผู้ช่วยเจ้าอาวาส ในจังหวัดนครปฐม เท่านั้น

๑.๖.๖ การบริหารงานคณะสงฆ์ หมายถึง งานที่พระสังฆาธิการจะต้องปฏิบัติหรือจะต้องกระทำอันเป็นหน้าที่ทางปกครองคณะสงฆ์ ทั้ง ๖ ด้าน ประกอบด้วย ด้านการปกครอง ด้านการศึกษา ศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ด้านการสาธารณูปการ และด้านการสาธารณสงเคราะห์ ซึ่งเป็นกิจการของคณะสงฆ์ และพระศาสนา

๑.๖.๗ พฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออก โดยการใช้ความสามารถและทักษะของบุคคลในการเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการดำเนินกิจกรรมของคณะสงฆ์ ที่ใช้ในงานของพระสังฆาธิการ จึงได้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ส่งผลให้ข้อมูล และข่าวสารแพร่กระจายไปในเวลาอันรวดเร็ว ครอบคลุมไปทั่วโลก ทำให้โลกแคบลงเหมือนเป็นชุมชนเดียวกันในที่สุด คณะสงฆ์จังหวัดนครปฐมได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้สื่อจากวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อการบริหารงานในพระพุทธศาสนา จึงได้มีการใช้สารสนเทศ เพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ การบริการวิชาการพระพุทธศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดี งานของชาวพุทธ และแถลงกิจการของคณะสงฆ์ไทยด้วยสื่อสารสนเทศ และยังเป็นการสร้างเครือข่ายของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้ขยายออกไปได้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการช่วยให้การบริหารงานคณะสงฆ์และยังสามารถใช้สารสนเทศคอมพิวเตอร์ เพื่อประสานความร่วมมือในการทำงาน เพื่อบริหารงานพระพุทธศาสนาระหว่างพระสงฆ์ และฆราวาส ที่จะต้องปฏิบัติงานหรือจะต้องกระทำหน้าที่ทางปกครองคณะสงฆ์ ๔ ด้าน คือ ๑) วัตถุประสงค์ของการใช้ ๒) ภาษาของการสื่อสารของสารสนเทศ๓) ประเภทของสารสนเทศ ๔) เครื่องมือที่ใช้ค้นหาสารสนเทศ

๑.๖.๘ วัตถุประสงค์ของการใช้ หมายถึง เพื่อประกอบการศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ เพื่อทราบข่าวสารทันสมัย เพื่อการเผยแพร่ธรรมะ เพื่อการประชาสัมพันธ์ เพื่อการสื่อสารรับ-ส่งข้อมูล และอื่น ๆ เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินการจัดหาข้อมูลจากแหล่งตามหลักการ และกรอบแนวคิด ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้บุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ให้เป็นระบบสารสนเทศที่สำคัญ และจำเป็นในระดับองค์กร การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน มีแนวการปฏิบัติได้แก่ การกำหนดกลุ่มงานและบุคลากรรับผิดชอบ การกำหนดวิธีการจัดเก็บ และสร้างเครื่องมือในการจัดเก็บ การกำหนดเวลาหรือปฏิทินงานในการจัดเก็บ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งตามวันเวลาที่กำหนด การสร้างเงื่อนไขในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศบางชนิด

๑.๖.๙ ภาษาของการสื่อสารของสารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่จัดเก็บในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ การทำสำเนาจะทำได้ง่าย และทำได้เป็นจำนวนมาก ดังนั้นอุปกรณ์ช่วยในการทำสำเนา จัดได้ว่าเป็นเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง มีเครื่องพิมพ์ เครื่องถ่ายเอกสาร อุปกรณ์การเก็บข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือระบบข้อมูล และการใช้ข้อมูลได้ดี การบริการต่าง ๆ จึงเน้นรูปแบบการบริการแบบกระจาย ผู้ใช้สามารถสั่งซื้อสินค้าจากที่บ้าน สามารถสอบถามข้อมูลผ่านทางโทรศัพท์ นิสิตนักศึกษาบางมหาวิทยาลัยสามารถใช้คอมพิวเตอร์สอบถามผลสอบจากที่บ้านได้

๑.๖.๑๐ ประเภทของสารสนเทศ หมายถึง เป็นประเภทหนังสือตำราวิชาการ สิ่งพิมพ์ รัฐบาล วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย หนังสือพิมพ์ วารสารวิชาการ วารสารบันเทิง นิตยสาร และอื่น ๆ เพื่อนำข้อมูลมาประมวลผลให้เป็นสารสนเทศ การนำข้อมูลมาจัดกลุ่มแยกแยะตามลักษณะและประเภทของสารสนเทศ โดยมอบหมายผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ความเข้าใจดำเนินการประมวลผล การประมวลผลข้อมูลต้องทำเฉพาะที่ได้กำหนดขอบข่ายไว้เท่านั้น การนำสารสนเทศมาใช้งานต้องการจัดโปรแกรมให้สอดคล้องกับพื้นที่และการศึกษา

๑.๖.๑๑ เครื่องมือที่ใช้ค้นหาสารสนเทศ หมายถึง คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ ข้อมูลหนังสือ บรรณานุกรม วารสาร บทคัดย่อ สารสังเขป อินเทอร์เน็ต ฐานข้อมูลออนไลน์ และอื่น ๆ เพื่อนำข้อมูลมาประมวลผลให้เป็นสารสนเทศ การนำข้อมูลมาจัดกลุ่มแยกแยะตามลักษณะ และประเภทของสารสนเทศ โดยมอบหมายผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ความเข้าใจดำเนินการประมวลผล การประมวลผลข้อมูลต้องทำเฉพาะที่ได้กำหนดขอบข่ายไว้เท่านั้น การนำสารสนเทศมาใช้งานต้องการจัดโปรแกรมให้สอดคล้องกับพื้นที่และการศึกษา

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ทำให้ทราบพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของพระสงฆ์เพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม

๑.๗.๒ ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของพระสงฆ์เพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม

๑.๗.๓ ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของพระสงฆ์เพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม

๑.๗.๔ ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม